

Halden kommune
Tonje Tjøstheim

Deres ref.:
Vår ref.: 16/25877-2
Saksbehandler: Susanne Olsen
Dato: 14.07.2016

Svar på henvendelse - Halden kommune - Spørsmål om tannbehandling til LAR-pasient

Det vises til din e-post av 6. juli der du ber om mulige tips/veiledning for hvilken vei det er mulig å forsøke for en pasient under LAR-behandling som ønsker implantatbehandling.

HelseDirektoratet kan ikke uttale seg konkret i enkeltsaker, men vi vil i det følgende gi veiledning i form av en gjennomgang av regelverket for tannbehandling til LAR-pasienter.

Du nevner i din henvendelse at pasienten har fått avslag på ønsket implantatbehandling. HelseDirektoratet mener at pasienten kan ta kontakt med tannlegen som har avslått behandlingen og be om en begrunnelse for dette. Mest sannsynlig vil avslaget enten være basert på at behandlingen ikke anses å ligge innenfor det som anses som «nødvendig tannhelsehjelp» etter tannhelsetjenesteloven § 2-1, eller at det ikke vil være faglig forsvarlig å gjennomføre behandlingen. I det følgende utdypes dette nærmere.

Om vederlagsspørsmålet: om behandlingen er å anses som «nødvendig tannhelsehjelp»

Rusmiddelavhengige under legemiddelassistert rehabilitering (LAR) skal gis gratis tannbehandling i den offentlige tannhelsetjenesten, jf. rundskriv I-4/2008 og I-2/2006. Behandlingen til LAR-pasienter skal følge den standard som fylkeskommunen legger til grunn for nødvendig tannhelsehjelp til de prioriterte gruppene i tannhelsetjenesteloven § 1-3. Personer under LAR-behandling har derfor krav på gratis tannhelsetjenester fra det fylket der han/hun oppholder seg, når behandlingen anses som «nødvendig tannhelsehjelp», jf. tannhelsetjenesteloven § 2-1 første ledd.

Om behandlingen skal ytes vederlagsfritt eller ikke beror på hvorvidt behandlingen er å anse som «nødvendig tannhelsehjelp», jf. tannhelsetjenesteloven § 2-1. Vurderingen av om en behandling anses som «nødvendig tannhelsehjelp» skal baseres på en individuell vurdering av den enkelte pasients behov. Det er opp til tannlegen å vurdere om en behandling er nødvendig. HelseDirektoratet har utarbeidet en veileder i bruk av faglig skjønn ved nødvendig tannbehandling; «God klinisk praksis i tannhelsetjenesten», IS-01/2011. Veilederen tar utgangspunkt i HelseDirektoratets definisjon av akseptabel oral helse, som innebærer at brukeren ikke har smerter, ubehag eller alvorlige lidelser i munnhulen, at brukeren har

HelseDirektoratet

Avdeling allmennhelsetjenester

Susanne Olsen, tlf.: 24163113

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

tilfredsstillende tyggefunksjon, og at brukeren kan kommunisere og ha sosial omgang uten problemer som skyldes tennene.

Fylkeskommunen (den offentlige tannhelsetjenesten) kan ikke beslutte at pasienter som inngår i de prioriterte gruppene (herunder også personer som mottar LAR-behandling, jf. rundskriv I-4/2008 og I-2/2006) ikke kan få vederlagsfri behandling som er nødvendig fordi fylkeskommunen ikke har tilstrekkelig ressurser, jf. rundskriv I-16/2000. Økonomi skal dermed ikke være et avgjørende moment i vurderingen av om behandlingen anses å være «nødvendig tannhelsehjelp».

Dersom tannlegen ikke anser behandlingen som «nødvendig tannhelsehjelp» har ikke pasienten krav på vederlagsfri behandling, og må da eventuelt betale behandlingen selv. Pasientens tannlege er da ansvarlig for å vurdere hvorvidt pasienten har krav på stønad i medhold av folketrygdloven § 5-6 og forskrift om stønad til dekning av utgifter til tannbehandling.

Det kan søkes NAV om stønad til livsopphold til å dekke eventuell behandling, dersom pasienten ikke har midler til å betale behandling selv. NAV vil gjøre en nødvendighetsvurdering av behandlingen før eventuell støtte innvilges.

Pasienter har ikke formell klageadgang på tannlegens beslutning om hvorvidt en behandling er å anse som «nødvendig» eller ikke, jf. tannhelsetjenesteloven § 2-1 tredje ledd, som sier at forvaltningslovens regler ikke gjelder for vedtak om nødvendig tannhelsehjelp. Pasienten kan likevel be tannlegen som har avslått behandlingen om en begrunnelse på konklusjonen, og eventuelt be den samme eller en annen tannlege om en ny vurdering. Det understrekes at pasienter i den offentlige tannhelsetjenesten ikke har rett til ny vurdering, slik man har ved vurdering i spesialisthelsetjenesten, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-3, og at fylkeskommunen da kan kreve at pasienten betaler for ny vurdering selv.

Om faglig forsvarlighet

Selv om en behandling anses å være «nødvendig tannhelsehjelp», må det i tillegg være forsvarlig å gjennomføre behandlingen.

Det følger av helsepersonelloven § 4 at helsepersonell, herunder tannleger, skal utføre sitt arbeid i tråd med de krav til faglig forsvarlighet som til enhver tid kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig.

Forsvarlighetskravet medfører at tannlegen alltid skal vurdere om det etter en helhetsvurdering vil være faglig forsvarlig å gjennomføre en behandling.

Valg av behandlingsmetode beror på en faglig skjønnsmessig avveining, der viktige hensyn er pasientens sykdom, alder, allmenntilstand, inngrepets omfang og behandlingsutsikter. Pasientens generelle helsetilstand og hvilke behandlingsalternativer som foreligger er også aktuelle momenter i vurderingen.

Implantatbehandling er en omfattende behandling med kontraindikasjoner og risikofaktorer som det bør tas hensyn til. Tannlegen må gjøre en helhetsvurdering av pasientens generelle og

orale helsetilstand for å avgjøre om det vil være forsvarlig å gjennomføre en slik type behandling.

Vennlig hilsen

Hilde Skagestad e.f.
fung. avdelingsdirektør

Susanne Olsen
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk